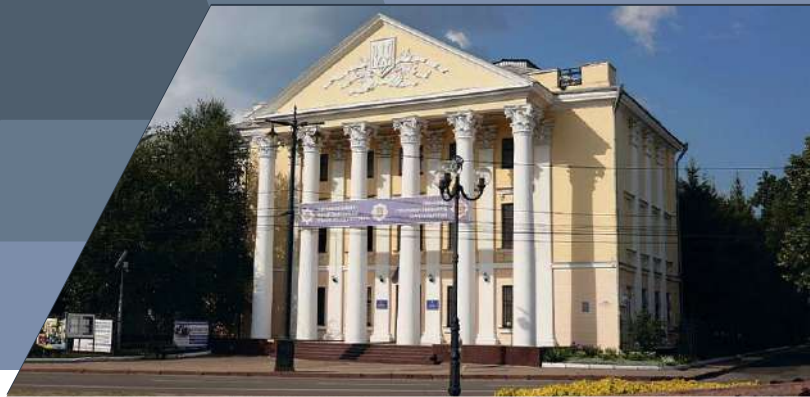

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

II Міжнародної науково-практичної конференції

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ В УМОВАХ ВІЙНИ»

17 КВІТНЯ 2025 РОКУ

CUESC

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ ДОНЕЦЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ
СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ В УМОВАХ ВІЙНИ**

**МАТЕРІАЛИ II МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
17 квітня 2025 року**

УДК 351.862:342.78(477)(082)

Редакційна колегія:

БУГА Ганна – *голова редколегії* – начальник відділу організації наукової роботи Донецького державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, доцент;

Члени редакційної колегії:

СТЕЦЮК Роксолана – завідувач редакційно-видавничого відділення відділу організації наукової роботи Донецького державного університету внутрішніх справ, кандидат філологічних наук, доцент;

ШУРУН Ірина – науковий співробітник відділу організації наукової роботи Донецького державного університету внутрішніх справ

A43

Актуальні питання підготовки фахівців для сектору безпеки і оборони в умовах війни : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Кропивницький, 17 квітня 2025 року). Кропивницький : ДонДУВС, 2025. 690 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Донецького державного університету внутрішніх справ (протокол № 11 від 28.05.2025 року).

Збірник містить доповіді представлені на II Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні питання підготовки фахівців для сектору безпеки і оборони» (м. Кропивницький, 17 квітня 2025 року). Видання розраховане на науковців закладів вищої освіти, представників Міністерства оборони України, Збройних Сил України, Державної спеціальної служби транспорту, Міністерства внутрішніх справ України, Національної гвардії України, Національної поліції України, Державної прикордонної служби України, Державної міграційної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Служби безпеки України, Антитерористичного центру при Службі безпеки України, Служби судової охорони, Управління державної охорони України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Апарату Ради національної безпеки і оборони України, розвідувальних органів України, центрального органу виконавчої влади і громадських організацій, а також усіх, хто цікавиться актуальними питаннями підготовки фахівців для сектору безпеки та оборони.

Усі доповіді представлено в авторській редакції.

УДК 351.862:342.78(477)(082)

© Автори, 2025

© ДонДУВС, 2025

ЄВПАК Сніжана

ВАЖЛИВІСТЬ ТРЕНІНГІВ ЕМОЦІЙНОГО РОЗВАНТАЖЕННЯ ПІД
ЧАС НАВЧАННЯ КУРСАНТІВ ДСНС УКРАЇНИ 206

ЖДАН Микола

ДЕЯКІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ
ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ 208

ЖОГЛО Ольга, ПЕРЕЛИГІНА Ліна

КАР'ЄРНЕ ЗРОСТАННЯ МАЙБУТНІХ ПРАЦІВНИКІВ ДСНС:
ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ МОТИВАЦІЇ ДОСЯГНЕННЯ 212

ЗЕЛЕНСЬКИЙ Сергій

КІБЕРЗЛОЧИННІСТЬ ТА ПРОТИДІЯ ЇЙ НА МІЖНАРОДНОМУ РІВНІ 215

ЗІНЧЕНКО Сергій

РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У ТАКТИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ
СТУДЕНТІВ ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ 218

ЗОЗУЛЯ Євген

ІСТОРІЯ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ (НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ)
ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У
ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ІЗ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ
НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ 221

ЗОЗУЛЯ Євген, ВИДРИЧ Каміла

НАПРЯМИ ТА ФОРМИ МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ У СФЕРІ
ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЛЯ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ 225

ІВАНОВ Віктор

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ ТА ОБМІН ДОСВІДОМ У СФЕРІ
ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЛЯ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ
УКРАЇНИ 229

IVANOVA Roksolana

ROLE OF INTERNATIONAL ORGANIZATIONS IN THE
DEVELOPMENT OF VOCATIONAL EDUCATION FOR THE SECURITY
SECTOR: THE CASE OF UKRAINE 232

ІВАЩЕНКО Сергій

КОНЦЕПЦІЯ ВІЙСЬКОВОЇ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ В СИСТЕМІ
МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ 235

захисту в артилерійських підрозділах: підручник. Суми: Сумський державний університет, 2021. 266 с. URL: <https://is.gd/xeJHmJ> (дата звернення: 31.03.2025).

6. Комісаров О. Г., Собакарь А. О., Соболев Е. Ю., Юнін О. С. Тактико-спеціальна підготовка : навч. посіб. Дніпро : ДДУВС, 2017. 277 с.

Сніжана ЄВПАК,
*старший науковий співробітник навчально-наукової лабораторії
 екстремальної та кризової психології Навчально-наукового
 інституту управління та безпеки населення
 Національного університету цивільного захисту України,
 капітан служби цивільного захисту*

ВАЖЛИВІСТЬ ТРЕНІНГІВ ЕМОЦІЙНОГО РОЗВАНТАЖЕННЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ КУРСАНТІВ ДСНС УКРАЇНИ

Навчання в закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання має свою специфіку, пов'язану з вимогами до проходження служби в системі ДСНС України. Курсанти, окрім навчання згідно освітніх програм, значну увагу приділяють фізичній підготовці та витривалості, навичкам рятувальних операцій, роботі з технікою. Це вимагає мобілізації фізичних та психологічних ресурсів. Також, слід зазначити, що з першого дня повномасштабного вторгнення росії в Україну у курсантів значно збільшилися стресові навантаження, додалися: інформаційний стрес, реагування на тривоги у вигляді нічних підйомів, тривале перебування у бомбосховищі [1, с. 12]. У зв'язку з цим у курсантів спостерігається підвищений рівень психоемоційного напруження. За відсутності належної підтримки це може спричинити зниження рівня стресостійкості, тривожності, зниження мотивації та погіршення соціально-психологічного клімату в колективі. Саме тому, впровадження психологічною службою університету тренінгів з емоційного розвантаження для курсантів є важливим інструментом в психопрофілактичній роботі й підтримці, визначається як важлива складова підготовки майбутніх рятувальників й залишається актуальним по сьогодні.

Тренінги з емоційного розвантаження спрямовані на розвиток стресостійкості, навчання технікам релаксації, формування навичок саморегуляції, з метою самодопомоги та допомоги тим, хто поруч, у складних, стресових ситуаціях, тим самим покращуючи взаєморозуміння та взаємопідтримку в колективі.

Психологами Національного університету цивільного захисту України в груповій роботі з курсантами значна увага приділялась технікам з саморегуляції, релаксації та різноманітним технікам з арт-терапії, які допомагають знизити психоемоційне напруження, засвоїти навички саморегуляції, релаксації та попередити прояви емоційного вигорання.

Варто зазначити, що для курсантів, які готуються стати рятувальниками в майбутньому, володіння техніками саморегуляції є базовою основою психологічної підготовки. Це не лише спосіб зберегти внутрішні ресурси, а й запобігати проявам негативним психічних станів, вміння управляти своїм психоемоційним станом, шляхом впливу на самого себе за допомогою контрольованого дихання, керування водним балансом та власним тілом, фокусом уваги та мисленням [2, с. 20].

Слід відмітити важливість м'язової релаксації, яка позитивно впливає не лише на тіло, а й на емоційний стан, дає необхідний короткий відпочинок мозку. На тренінгових заняттях курсанти опановували техніки швидкого відновлення після фізичних та психоемоційних навантажень, шляхом свідомого напруження м'язів тіла і послідовного їх розслаблення [3, с. 113]. Враховуючи реалії сьогодення, природних способів регуляції організму, таких, як тривалий, спокійний сон, не завжди вистачає, а м'язове напруження накопичується неусвідомлено, навіть у стані спокою тіло залишається напруженим та сприймається вже як нормальний стан, важливо володіти базовими рівнями психологічної турботи про себе.

Також, важливо додати, що арт-терапевтичні техніки, як ефективні інструменти емоційного розвантаження допомагають зняти емоційне навантаження та активізувати внутрішні ресурси. Працюючи з фарбами,

пластиліном, кінетичним піском курсанти через колір, форму та структуру відновлювали емоційну рівновагу, внутрішні сили, зосереджуючись на «тут і тепер» створювали свій безпечний простір та опору у власній творчості. Забезпечення простору для психологічного розвантаження, відновлення та підтримка емоційної рівноваги сприяє підвищенню стійкості до стресу, поліпшенню когнітивних функцій та запобіганню професійного вигорання ще на етапі навчання.

Робота рятувальника супроводжується високим рівнем стресу, що може негативно впливати на професійну діяльність і психічне здоров'я.

Таким чином, тренінги з емоційного розвантаження, як системні заходи, спрямовані на збереження та підтримку психологічного благополуччя курсантів залишаються не тільки актуальними, а й важливим компонентом в освітньому процесі.

Список використаних джерел

1. Азаренков О. Г. Стресостійкість курсантів закладів вищої освіти внутрішніх справ України в умовах воєнного стану. Матеріали V міжвідомчого наук.-практ. круглого столу. Київ, 2023. С. 11–12.
2. Наталія М., Олександр Г. Шлях до зцілення: основи роботи з наслідками травматичних подій: посібник. Ізраїльська Коаліція Травми. 2023. 72 с.
3. Теорія та практика психологічної допомоги: навч. посіб. / В. І. Пасічник, І. І. Ліпатов, Л. Ф. Шестопалова, І. І. Приходько та ін. Харків: Акад. ВВ МВС України, 2011. 250 с.

Микола ЖДАН,
*професор кафедри цивільно-правових дисциплін і трудового права
 імені професора О.І. Процевського Харківського національного
 педагогічного університету імені Г.С. Сковороди,
 доктор юридичних наук, доцент*

ДЕЯКІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, не лише визначає напрями співпраці між сторонами, а й передбачає зобов'язання держав-